

EY Romania Attractiveness Survey 2023 a evidențiat un climat optimist pentru investiții

România a înregistrat o creștere de 86% a numărului de proiecte ISD în 2022, ceea ce o situează pe locul al cincisprezecelea în rândul celor mai atractive destinații europene pentru investiții, în urcare cu șapte locuri față de anul precedent – se arată în studiul de atractivitate EY România, efectuat în prima parte a anului 2023.

Deși România nu este izolată de turbulențele economice și geopolitice globale, a dat dovadă de o reziliență mai mare decât țările vecine și a înregistrat o redresare accentuată a investițiilor straine începând cu 2020. ISD au totalizat 10 miliarde de euro în 2022, o creștere de 12,3% față de recordul de 8,9 miliarde de euro din anul precedent.

România rămâne încă în urma Poloniei și Serbiei în rândul piețelor din Europa Centrală și de Est. Cu toate acestea, investitorii au spus că sunt mai încrezători în perspectivele de evoluție și 63% dintre cei intervievați au declarat că intenționează să investească în România în 2023, față de 53% la momentul sondajului din 2022.

Această încredere sporită s-a reflectat și în faptul că aproape de două ori mai mulți lideri de business au spus că intenționează să investească peste 100 milioane de euro în 2023 (14%) în România, aproape dublu față de anul trecut (7%). Majoritatea (72%) au rămas, totuși la intenția de a investi mai puțin de 10 milioane de euro.

Dezvoltarea unor proiecte de investiții bancabile și scalabile este esențială pentru transformarea economică a României în următorii ani. Fondurile în valoare de 80 miliarde de euro disponibile prin programele UE pentru intervalul 2021-2027 ar trebui să fie catalizatorul schimbării și să acționeze ca un multiplicator prin stimularea unor investiții suplimentare din partea sectorului privat. Provocarea constă în faptul că România nu are un palmares bun în absorbția unor astfel de fonduri.

Bogdan Ion, *Country Managing Partner, EY România și Moldova și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale*: "În ciuda provocărilor globale, România demonstrează o remarcabilă reziliență economică și un grad ridicat de atractivitate pentru investiții. Cu o creștere impresionantă a investițiilor straine directe, țara noastră se afirmă ca un pol esențial pentru investitori, oferind oportunități excelente în sectoare cheie, precum tehnologia, sustenabilitatea și energiile regenerabile. Acesta este momentul ca România să-și consolideze poziția pe harta investițională europeană".

Proiectele ISD 2022 au fost foarte concentrate în cinci orașe, care au atras 71% din totalul proiectelor. București

(35%) a ramas destinația preferata de investitori, urmat de Iași (13%), Cluj-Napoca (12%), Timișoara (7%) și Brașov (4%). Investițiile în patru dintre aceste orașe au fost, de asemenea, foarte concentrate într-un singur sector, software și servicii IT: 63% în Cluj-Napoca, 60% în Timișoara, 48% în București și 33% în Iași.

Germania s-a clasat pe primul loc în rândul țărilor care au investit în România în 2022, atât ca număr de proiecte, cât și ca număr de locuri de munca create. Pe primele trei locuri în topul numărului de investiții s-au situat și Statele Unite ale Americii (SUA) și Elveția, în timp ce Serbia și Irlanda au ocupat, la egalitate, locul al doilea ca număr de locuri de munca create. Cele cinci proiecte în care au investit Serbia (4) și Irlanda (1) au creat fiecare câte 1.000 de noi locuri de munca în sectorul software și al serviciilor IT.

O modalitate de a debloca potențialul României pentru atragerea de ISD

Deblocarea potențialului de creștere al întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), care reprezintă motorul economiei românești, este esențială pentru menținerea poziției competitive a României pentru investiții. Susținerea IMM-urilor a fost invocată ca fiind principala prioritate de către respondenții din studiu (45%), urmată de sprijinirea sectorului de tehnologii avansate și a inovării (38%), multe din aceste firme fiind în faza de start-up și scale-up în economia IMM-urilor. Având în vedere că investitorii globali și, din ce în ce mai mult, consumatorii, acordă o atenție tot mai mare măsurilor ESG adoptate de companii (34%), este esențial ca România să promoveze pe plan intern politici și atitudini de protecție a mediului și să se asigure că fiecare oportunitate de investiții respectă aceste criterii .

Ce factori modelează atractivitatea României ca destinație pentru investiții

România ar trebui să își valorifice punctele forte în materie de competitivitate și, în același timp, să ia măsuri rapide pentru a găsi soluții în domeniile în care investitorii consideră că are un dezavantaj. Sectorul software și al serviciilor IT a reprezentat fundația investițiilor straine directe în ultimii ani și, în acest context, este important ca România să continue să dezvolte competențele digitale și mediul propice necesare pentru a asigura disponibilitatea forței de munca de care au nevoie viitorii investitori străini. În același timp, România trebuie să facă mai multe eforturi pentru a își consolida rețeaua de startup-uri tehnologice și instituții de cercetare, să asigure o mai bună protecție a drepturilor de proprietate intelectuală și să încurajeze guvernul și autoritățile de reglementare să stimuleze transformarea digitală. Acordarea importanței cuvenite acestor factori este esențială pentru a susține investițiile straine directe în sectorul de tehnologii avansate din România.

Deși războiul din Ucraina nu a fost identificat ca un factor de impact asupra planurilor de investiții ale respondenților în studiul din 2023, aceștia au indicat apartenența României la Uniunea Europeană și NATO ca fiind cel mai important atu al său (28%). Acest lucru demonstrează că preocupările legate de securitate rămân prioritare și că investitorii percep că apartenența la aceste organizații are o pondere semnificativă în atractivitatea unei țări, în special în perioadele de incertitudine. România joacă un rol important în sistemul economic și de securitate al Europei, având posibilitatea de a-și îmbunătăți și mai mult poziția prin maximizarea utilizării fondurilor disponibile pentru a susține transformarea și a spori reziliența în aceste domenii.

Pentru ca România să își mențină poziția competitivă și să își amelioreze în continuare atractivitatea în rândul investitorilor semnificativi la nivel european, este esențial să stimuleze dezvoltarea economică și tehnologică, să reducă birocrăția și să se asigure că investitorii consideră cadrul juridic al țării ca fiind transparent și stabil. Acest lucru va contribui la crearea unui mediu favorabil pentru investitori, crescând probabilitatea ca numărul proiectelor de investiții să crească peste nivelul record anterior.